

діяльності, що розширює можливості використання чистого прибутку як джерела розширеного відтворення оборотних активів. Машинобудівні підприємства мають більш тривалий операційний цикл (6,1 місяців) порівняно з промисловими (4,75 місяців). Таким чином, кругообіг оборотних активів у машинобудуванні є більш повільним порівняно з промисловістю

ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОСНОВА ЙОГО ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Сорока Н.В., ДВНЗ «КНЕУ ім. В. Гетьмана», м. Київ

Інноваційний розвиток підприємства як зміни в діяльності підприємства, викликані впровадженням інновацій, мають єдину рушійну силу – інноваційно активний персонал. Жорсткі складові економічної системи підприємства не здатні діагностувати зміни оточуючого середовища і забезпечити пристосовуваність підприємства. Окрім того, спроектувати і здійснити нововведення можна лише на базі креативних вмінь співробітників на ключових посадах знаходити нове застосування своїх знань, вмінь та досвіду, тобто його людського капіталу (підприємства).

Специфікою пропонованої нами діагностичної моделі організаційного розвитку підприємства є те, що в її основу покладено відносини з реалізації людського капіталу в межах підприємства: створюється цінний для споживача продукт (товар / послуга), реалізація якого забезпечує власникові капіталу прибуток, менеджменту підприємства – приріст (або просте відтворення) капіталу, фіскальний інтерес держави та дохід власникові людського капіталу – найманому працівникові - в формі плати за його знання, вміння або навички (заробітної плати).

Вихідним положенням є так зване «золоте правило розвитку підприємства», суть якого зводиться до наступного: розвиток підприємства можна констатувати за фактом зростання активів ($T_{ак} = \frac{AK_2}{AK_1} > 1$). Останнє повинно забезпечуватися за рахунок розширення частки ринку більш швидкими темпами ($T_{ер} > T_{ак}$), ніж ріст активів, та одночасно внутрішньою ефективністю (зниженням витрат), що відобразатиметься швидшим зростанням прибутку ($T_{пр} > T_{ер}$):

$$(1) \quad T_{пр} > T_{ер} > T_{ак} > 1,$$

де: $T_{пр}$, $T_{ер}$, $T_{ак}$ - темпи росту прибутку (від звичайної діяльності до оподаткування або чистого), чистого доходу (чистої виручки), активів підприємства (валюти балансу) відповідно.

Ми вважаємо, що таке співвідношення не являється правилом

збалансованого розвитку підприємства, оскільки порушує баланс інтересів зацікавлених в його діяльності осіб. Показником збалансованого розвитку підприємства (збереження траєкторії розвитку) буде однаковий відносний приріст фінансових інтересів основних стейкхолдерів – споживачів, власників, менеджменту, держави та персоналу (валової виручки від реалізації продукції, чистого прибутку підприємства, його власного капіталу, фіскального інтересу держави та чистої зарплати).

Співвідношення фактичних значень темпу росту згаданих величин із мінімальним за аналізований період дасть значення коефіцієнту α_n , тобто:

$$(2) \quad \alpha_1 = \frac{T_{BP}}{T_{min}}; \quad \alpha_2 = \frac{T_{ЧП}}{T_{min}}; \quad \alpha_3 = \frac{T_{BK}}{T_{min}}; \quad \alpha_4 = \frac{T_{ФІ}}{T_{min}}; \quad \alpha_5 = \frac{T_{ЛК}}{T_{min}};$$

$$T_{min} = \{T_{BP}; T_{ЧП}; T_{BK}; T_{ФІ}; T_{ЛК}\},$$

де: T_{BP} , $T_{ЧП}$, T_{BK} , $T_{ФІ}$, $T_{ЛК}$ - темпи росту доход (виручка) від реалізації продукції, чистого прибутку, власного капіталу, фіскального інтересу держави, доходу на людський капітал відповідно

Порівняння коефіцієнтів α_{1-5} дає можливість визначати критичні (стримуючий та стимулюючий) фактори розвитку підприємства за певний часовий період.

Незбалансованість організаційного розвитку підприємств свідчить про відсутню стратегію управління їх людським капіталом, що змушує конкурувати персонал, власників і державу за розподіл новоствореної вартості.

Дослідження показали, що тільки для 4 із 15 аналізованих фармацевтичних підприємств України, найбільш крупних і прибуткових, характерна послідовна зміна домінування інтересів різних груп стейкхолдерів як специфічна риса їх організаційного розвитку. Інноваційна активність даної групи підприємств найвища в галузі.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОСОБИСТИХ СЕЛЯНСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ В ЛАНЦЮГАХ ВАРТОСТІ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

*Люльчак З.С., НУ «Львівська Політехніка», м. Львів
Вишньовська Х.М., НУ «Львівська Політехніка», м. Львів*

Попри політичні дискусії, застереження та сумнівні прогнози України в 2009 році ратифікувала угоду стосовно свого членства в Світовій організації тогрівлі (СОТ). Приєднання України до СОТ, організації, яка перш за все створена для зниження митних обмежень та урегулювання відносин на світовому ринку, означає не лише відкриття нових ринків для збуту вітчизняної